

Za prvi propust i za njegove posljedice ne može odgovarati prvotuženik, jer je tako odlučio tužitelj, koji je strojeve predao na prijevoz prvotuženiku i koji je u prijevoznom ugovoru fingirao i kao primalac pošiljke.

Naprotiv za drugi propust i za njegove posljedice može odgovarati tužitelju prvotuženik, koji je nesporno vršio pričvršćivanje strojeva o pod vozila, i koji je propustio izvršiti i njihovo povezivanje.

Prvostepeni sud međjutim nedovoljno obrazloženo uzima da je taj drugi propust prvotuženikov uzrokovao cjelokupnu štetu, i da zbog toga prvotuženik odgovara tužitelju za naknadu cjelokupno utužene štete, jer nije uzeo potreban obzir na mogućnost da je i prvi od navedenih uzroka mogao u nekoj mjeri pridonijeti nastanku štete.

Zbog toga je činjenično stanje u ovoj parnici ostalo nepotpuno utvrđeno, i zbog toga je uvažanjem žalbe valjalo prvostepenu presudu ukinuti u pobijanim dijelovima (drugi i treći odlomak izreke te presude) i predmet vratiti prvostepenom sudu radi nastavnog raspravljanja i donošenja nove odluke u granicama ukidanja.

U nastavku prvostepenog postupka prvostepeni sud će utvrditi da li je, i u kojoj mjeri je drugi od navedenih uzroka pridonio nastanku utužene štete, i u pozitivnom slučaju će utvrditi da li je i što je mogao i trebao učiniti prvotuženik u skladu s pravilima svoje struke da spriječi oštećivanje spornih strojeva u stanju u kojem su mu bili predani na prijevoz. Prema utvrđenim okolnostima konkretnog slučaja sud će odlučiti da li se prvotuženik nije trebao ograditi od odgovornosti za štetu koja bi mogla nastati pri prijevozu strojeva na opisan način, odnosno i da li nije trebao odbiti primanje strojeva na prijevoz u koliko bi pošiljalac inzistirao na prijevozu bez navedene ograde. Sud će nakon ocjene ovih tako utvrđenih činjenica odlučiti da li i u kojem iznosu odgovara tužitelju prvotuženik za naknadu utužene štete.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 3.XII 1968.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Branko Jakaša

Povreda lučkog radnika na brodu - Nadležnost suda - Ako je do povrede došlo zbog neispravnosti brodske dizalice, za

rješavanje spora nadležan je sud koji rješava pomorske spore

Tužitelj je lučki radnik, a tuženik je brodar. Tužitelj navodi da je zbog neispravnosti brodske dizalice bio povrijeđen i zahtijeva da mu tuženik nadoknadi štetu. Tužba je podnesena okružnom privrednom sudu. Tužitelj je postavio prigovor nenadležnosti suda, jer da je za ovaj spor nadležan sud opće nadležnosti.

Prvostepeni sud oglasio se stvarno i mjesno nadležnim za rješavanje predmetnog spora iz razloga što je prema navodima tužbe do nesreće došlo zbog neispravne brodske dizalice. Uzrok i pravna osnova tužbe je nepridržavanje propisanih mjera predviđenih u pravilniku o HTZ-e mjerama pri lučko transportnom radu za rad koji se obavlja na palubi ili skladištu broda pomoću brodske dizalice i njene opreme, pa je za provodjenje odnosnih zaštitnih mjera na takvoj dizalici i njenoj opremi odgovoran nosilac prava korištenja, odnosno vlasnik broda. U smislu Odredaba sadržanih u Pravilniku o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama na morskim brodovima, a koji su propisi tipično pomorsko pravni, ukazuje se da se radi o sporu koji se tiču broda i na koje se primjenjuje pomorsko pravo. Budući da se sporni slučaj desio u vezi s brodom zbog neispravne dizalice broda, to se spor tiče broda, a da se pri rješavanju spornog slučaja primjenjuju posebni propisi koji se tiču brodova u vezi HTZ-e mjera, nije isključeno da se u toku raspravljanja ukaže potreba za primjenu još nekog pomorskog propisa kao što je propis o odgovornosti broda, to se predmetni spor ima smatrati pomorskim sporom, pa je za rješavanje predmetnog spora nadležan privredni sud.

Rješenje žalbom pobija tuženi zbog povrede formalnog prava i predlaže da se pobijano rješenje preinači i prihvati prigovor nenadležnosti suda te spor uputi općinskom sudu i stvarno nadležnom sudu.

Povredu prava tuženi vidi u tome što smatra da nije utvrđeno da je do štete došlo zbog neispravne brodske dizalice; on tvrdi: ako je tužitelj zadobio kakve povrede, da je povrede zadobio od kopnene dizalice. No kad bi tako bilo, ne bi bio nadležan privredni sud u smislu odluke Vrhovnog suda Jugoslavije. Kad se radi o šteti radnika lučkog poduzeća, koji je pretrpio povredu prilikom utovara na brod, nadležan je za takav spor sud opće nadležnosti, te se takvi zahtjevi u smislu stajališta Vrhovnog suda Jugoslavije raspravljaju pred sudovima opće nadležnosti, a ne pred privrednim sudovima. Vrhovni sud ne razlikuje da li je šteta nastala upotrebom brodskih uređaja i opreme ili obalnih uređaja, već kao element za ocjenu nadležnosti uzima samo vrst

operacije, tj. da li se radi o utovaru ili ne. Osim toga štetnik je radnik lučkog poduzeća, pa sve to ukazuje da se radi o sporu opće sudske nadležnosti.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

U smislu odredaba čl.455, stav.2. Zpp, privredni sudovi su nadležni da sude u svim sporovima koji se tiču brodova i plovidbe na moru, i u sporovima na koje se primjenjuje pomorsko pravo, osim sporova u prijevozu putnika.

U predmetnom sporu, kako je to pravilno ocijenio prvostepeni sud, radi se o tužbenom zahtjevu - radnika poduzeća Luke i skladišta - koji je usmjeren za naknadu štete zbog tjelesne povrede, koja je nanesena tužitelju zbog neispravnosti brodske dizalice broda "Indian Renown" koji je vlasništvo tuženoga. Ovaj tužiteljev zahtjev odnosi se dakle na brod čije naprave odnosno dizalice nisu bile ispravne i u skladu s odredbama Pravilnika o zaštiti na radu s uređajima za ukrcavanje ili iskrcavanje tereta na pomorskim brodovima i plovilima unutrašnje plovidbe (Sl.l.SFRJ 32/66). Odnosni propis je tipičan propis pomorskog prava jer se odnosi na pomorske brodove, pa obzirom na to što se pitanje tužiteljeva zahtjeva, obzirom na ispravnost dizalice broda, ima prosudjivati po propisima odnosnog Pravilnika, očito je da se radi o sporu na koji se primjenjuju propisi pomorskog prava, pa je za takav spor u smislu cit. čl.Zppa nadležan privredni sud.

Isticanje žalitelja na stajalište Vrhovnog suda Jugoslavije ne može se prihvatiti, jer se odnosno stajalište odnosi na zahtjeve lučkih radnika za eventualne tjelesne povrede prilikom ukrcaja, a koje su povrede nastale neispravnošću lučkih naprava.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 6.XII 1968.

Vijeće: Zvone Rihtman, Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz stvari morem - Stojnice i prekostoynice - Vremenska tablica - Vrijeme predaha - Izvanredne prekostoynice - Reversibilne stojnice - Promjena deviznog kursa - Podatke koje sadrži vremenska tablica sud mora utvrditi na temelju kontradiktorne rasprave - Ako je ugovoreno da stojnice počinju teći slijedećeg radnog dana u 8 sati, ukoliko je pi-